

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

DTP

Sayı : 911
Tarih: 19.11.2009

70/572

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İş güvenliğinin sağlanması ve işçi sağlığının korunması konusunda gerekli araştırmanın yapılması amacıyla Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

1. Emine AYNA -Mardin
2. Fatma KURTULAN - Van
3. Selahattin DEMİRTAŞ-Diyarkabır
4. Sırrı SAKIK - Muş
5. Ayla AKAT ATA - Batman
6. Bengi YILDIZ - Batman
7. M.Nezir KARABAŞ-Bitlis
8. Akın BİRDAL-Diyarbakır
9. Gültan KIŞANAK - Diyarbakır
10. Hamit GEYLANİ-Hakari
11. Pervin BULDAN - Iğdır
12. Sebahat TUNCEL-İstanbul
13. Nuri YAMAN-Muş
14. Osman ÖZÇELİK - Siirt
15. İbrahim BİNİCİ - Şanlıurfa
16. Sevahir BAYINDIR - Şırnak
17. Hasip KAPLAN-Şırnak
18. Şerafettin HALİS - Tunceli
19. Özdal ÜÇER-Van
20. Mehmet Ufuk URAS-İstanbul

GEREKÇE

İş güvenliği ve sağlığı, çalışma yaşamının en önemli başlıklarından biridir. Ne yazık ki Türkiye'de bu konuda oldukça olumsuz durumdadır. Ülkemizde her yıl yaklaşık 80 bin iş kazası gerçekleşiyor. Son dört yıl ortalamasına göre ölen sayısı yılda 1200 işçidir. Ancak bu rakamlar gerçeğin tamamını değil, yalnızca bir kısmını ifade etmektedir. Ne yazık ki Türkiye'de iş kazaları, meslek hastalıkları ve bunların yol açtığı ölümler hakkında sağlıklı istatistiklerden yoksunuz.

Bu konuda ki kimi sayısal değerlere bakacak olursak,

Resmi verilere göre her gün 3 kişi iş kazaları sonucu hayatını yitirmektedir.

Ortalama her iş kazası iki işçiyi doğrudan etkiliyor. Bunun sonucu 200 binin üzerinde işçi iş kazası sonucu tedaviye muhtaç hale gelmektedir.

Resmi verilere göre iş kazalarının yaklaşık % 2'si işçinin sürekli iş göremez hale gelmesi ile sonuçlanıyor ve her iş kazasının %1,4'ü de ölümlle sonuçlanıyor.

SGK'ya kayıtlı her 14 işyerinden birinde iş kazası meydana gelmektedir.

Bugüne kadar olan iş kazaları sonucu 56 bin 105 işçi halen sürekli iş göremez aylığı almaktadır. Bu sayı halen çalışmakta olan 8 milyon 505 bin kişilik sigortalı sanayi ve hizmet işçisi sayısının yaklaşık %7'sini (% 6,6) oluşturmaktadır.

Bugüne kadar iş kazasında öldüğü tespit edilen işçilerin sayısı en az 34 bin 235 kişidir.

2007'de işçi ve sendikal hareketin canlandığı bir yıldır ve grevde kaybolan iş günü sayısı 1995'den beri (12 yıldan sonra ilk kez) 1 milyon sayısını aşarak 1 milyon 353 bin'e ulaşmıştı. Halbuki o yıl iş kazası sonucu oluşan işgünü kaybı sayısı" 1 milyon 942 bindi.

İş kazaları ve meslek hastalıkları, basit bir sağlık sorunu veya üretim sürecine ilişkin teknik bir mesele olarak ele alınamaz. İnsanla ilgili sosyal yanı ağır basan bir sorundur. Gerek uluslar arası alana ilişkin değerlendirmeler gerekse Türkiye'de gerçekleşen iş kazaları ve meslek hastalıklarında işçilerin sorumlulukları ya yoktur ya ihmal edilecek düzeydedir. Buna karşın Türkiye'de hep üretim, işletme çıkarları ve bireysel çıkarlar işçi sağlığı ve güvenliği sorunundan önce gelmiştir.

Türkiye'de yaklaşık 7 yıldır iktidarda olan AKP' iktidarında ise sorun ağırlaşmıştır. Kayıtdışı ekonomi genişlemiş, iş teftişi gevşetilmiş, diğer mevzuat dışı uygulamalara göz yumulmuştur.

Kot taşlama işçilerinin yaşadıkları, Davutpaşa yangını, Tuzla tersanelerinde yaşanan ölümler hep bu dönemin gerçeğidir.

Bu insanlar hangi koşullarda çalışıyorlar? Üretim sürecinde hangi tehlikelere maruz kalıyorlar? Ortalama ömürleri ağır iş koşulları nedeniyle kısalıyor mu? Kaç kişi üretim sürecinde Ülkenin yüksek ihracat hamlesine erişmek, yüksek üretim

hedeflerini gerçekleştirmek için hayatını feda ediyor? Bütün bu sorular boşlukta kalmaya devam mı edecektir? Bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Ağır alışma temposu altında, iş kazası ve meslek hastalığı riski altında çalışan işçinin sağlığının korunması ve sürdürölmesi onun sosyal bir varlık olarak görölmesi ile sağlanabilir.

Buna bağlı olarak ikinci önemli nokta, yasal koruma tedbirlerinin genişletilmesidir.

Konunun bir başka yanını hukuk sürecinin ağır işlemesi oluşturmaktadır. Ağır işleyen süreç, iş kazası hukuki sürecinin işverenin lehine sonuçlanması imkânını yaratmaktadır.

En temel noktayı, sorunun bir bütönsellik içinde ortaya konularak, önceliğin işçinin yaşam ve sağlık koşullarına verilmesi oluşturmaktadır.

Bu çerçevede iş güvenliğinin sağlanması ve işçi sağlığının korunması konusunda gerekli araştırmanın yapılması amacıyla Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.